

ผลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการ

ชักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

นาย	ชนน	ไตรเลิศสมุทร	เลขประจำตัวนิสิต	5537410738
นางสาว	ณัฐธิดา	ยางสวย	เลขประจำตัวนิสิต	5537422238
นาย	เพชร	อัมพันธ์จันทร์	เลขประจำตัวนิสิต	5537440538

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

EFFECT OF NEUROTICISM ON INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY:

THE MEDIATING ROLE OF STATE ANXIETY

Mr. Chanon Trailertsmut Student ID 55374107438

Ms. Nutthida Yangsuay Student ID 5537422238

Mr. Petch Umpunjun Student ID 5537440538

A Senior Project in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Bachelor of Science in Psychology

Faculty of Psychology Chulalongkorn University

Academic Year 2016

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

ผลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตาม
สิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัว
แปรส่งผ่าน

โดย

นาย ชนธ ไตรเลิศสมุทร
นางสาว ณิชฐิตา ยางสวย
นาย เพชร อัมพันธ์จันทร์

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก อาจารย์ ดร.อภิชญา ไชยวุฒิกรณวณิช

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัศณางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก

(อาจารย์ ดร.อภิชญา ไชยวุฒิกรณวณิช)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พา จรัสรัตนกุล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ สรวีศ รัตนชาติชูชัย)

ชนธ ไตรเลิศสมุทร ฐัฐริดา ยางสวย เพชร อัมพันธ์จันทร์: การศึกษาผลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน (EFFECT OF NEUROTICISM ON INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY: THE MEDIATING ROLE OF STATE ANXIETY) อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. อภิชนา ไชยวุฒิกถาวรวานิช, 41 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรัฐบาล 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 165 คน ชาย 57 คน หญิง 108 คนอายุเฉลี่ย 20.21 ปี ($SD=1.31$) โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้ฟังคลิปเสียงเกี่ยวกับเรื่องราวแล้ววัดการระลึกความจำทันที จากนั้นให้ทำมาตรวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ (NEO PI-R), มาตรวัดภาวะวิตกกังวล STAI-Y แล้ววัดการระลึกความจำภายหลัง แล้วจึงตอบคำถามตามมาตรวัด GSS2 และใช้การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยการวิเคราะห์แบบถดถอย ซึ่งพบผลว่าบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1 (Yield 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบอิทธิพลทางตรง

สาขาวิชา.....จิตวิทยา.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา.....2558.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก.....

CHANON TRAILERTSAMUT, NUTTHIDA YANGSUAY AND PETCH UMPUNJUN: EFFECT OF NUEROTICISM ON INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY: A MEDIATING ROLE OF STATE ANXIETY: DR. APITCHAYA CHAIWUTIKORNWANICH, 41 pp.

The purpose of this study was to examine the relation between Neuroticism and interrogative suggestibility which was mediated by state anxiety. Participants were 165 undergraduates from five public universities (Chulalongkorn University, Thammasart University, Kasetsart University, Silpakorn University and King Mongkut's Institute of Technology), which consisted of 57 males and 108 females. The participants average age was 20.21 (SD=1.31). The experiment was divided into 3 phases. First of all, participants were assigned to listen to an audio clip, when the clip had finished, then, they were asked to recall the story (Immediate Recall) that they had listened to. Secondly, participants were asked to complete two questionnaires, which were NEO Personality Inventory-Revised (NEO PI-R) and State-Trait Anxiety Inventory Form Y (STAI-Y). Finally, participants were asked to recall the story (Delayed Recall) again, followed by asking them 20 questions from GSS2. The result only showed a statistically significant indirect effect from Neuroticism to Yield 1, however there was no direct effect showed in this study.

Field of Study : Psychology Student's Signature

Academic Year : 2015 Student's Signature

Student's Signature

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยาเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้เนื่องจาก อาจารย์ ดร.อภิชนา ไชยวุฒิกภรณ์วานิช อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยา ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและรับฟังปัญหาเมื่อผู้วิจัยประสบปัญหา ระหว่างดำเนินงานวิจัย อีกทั้งยังให้กำลังใจผู้วิจัยจนโครงการทางจิตวิทยาเล่มนี้ลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ คณะอาจารย์คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกคนที่ให้ความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับงานวิจัยชิ้นนี้ได้

ขอบคุณพี่ ๆ ที่ศูนย์ประเมินคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คอยช่วยเหลือเรื่องการขอใช้แบบสอบถาม อีกทั้งยังให้คำปรึกษาเรื่องการออกแบบสอบถามอย่างถูกวิธีอีกด้วย

ขอบคุณเพื่อน ๆ คณะจิตวิทยา รุ่น 11 ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและคำปรึกษาต่าง ๆ ตลอดช่วงเวลากการทำงานวิจัย

ขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมการทดลองเป็นอย่างดีทำให้งานวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัว ไตรเลิศสมุทร ยางสวยและอัมพันธ์จันทร์ ผู้ซึ่งคอยสนับสนุนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและความพยายามในการทำงานวิจัยจนสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำตามกระบวนการซักถาม (Interrogative Suggestibility)	4
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Nueroticism)	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิตกกังวล (State Anxiety)	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่สนใจศึกษา	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
กรอบแนวคิดการวิจัย	11
สมมติฐานของการวิจัย	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง	14
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	15
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย	28

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ	31
รายการอ้างอิง	35
ภาคผนวก	38
ภาคผนวก ก	39
ภาคผนวก ข	40
ภาคผนวก ค	41
ภาคผนวก ง	42
ภาคผนวก จ	43

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

กระบวนการสืบสวนคดีอาชญากรรม (Criminal Investigation) คือศาสตร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาข้อเท็จจริงซึ่งใช้ในการ ตรวจสอบ ค้นหาและพิสูจน์ความผิดของอาชญากร ในกระบวนการดังกล่าวประกอบได้ด้วย การค้นหา การสัมภาษณ์ การสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐานและการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยขั้นตอนการสอบสวน(การซักถาม) เป็นหนึ่งในขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อกระบวนการสืบสวนอาชญากรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งความจริงที่ใช้ในการตัดสินคดี โดยขั้นตอนนี้ผู้สอบสวนจะใช้การซักถามพยานทั้งคำถามจากการพูดคุย และการให้ตอบคำถามลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ ซึ่งจะมีการพิจารณาคำตอบ สังเกตความคิด ทักษะคดี และพฤติกรรม เพื่อนำไปตัดสินคดีภายใต้กรอบของความยุติธรรมตามหลักของกฎหมาย (Brandl, 1994)

การให้การสารภาพของผู้ต้องหาเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการสืบสวนเพื่อที่จะหาตัวผู้กระทำผิดทางกฎหมายมาลงโทษ แต่การที่จะทำให้ผู้ต้องหาหรือพยานยอมสารภาพความจริง หรือพูดในสิ่งที่ประโยชน์ต่อรูปคดีนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ง่ายเลย ในปัจจุบันจึงมีการทำศาสตร์ในหลาย ๆ ด้านเข้ามาประยุกต์ใช้ในการสืบสวนคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์ทางจิตวิทยา การใช้ศาสตร์ทางจิตวิทยานั้นจะเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนคดี แต่ยังมีอีกหนึ่งข้อบกพร่องก็คือการใช้ศาสตร์ทางจิตวิทยานั้นไม่สามารถแยกแยะได้ว่า คำสารภาพที่ออกมานั้นเป็นคำสารภาพจากผู้ต้องหาหรือเป็นคำสารภาพจากผู้บริสุทธิ์

ในกระบวนการซักถาม (Interrogations) พยานหรือผู้ต้องสงสัยจะต้องเป็นผู้ให้การเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อประกอบเป็นรูปคดีที่สมบูรณ์ จากการที่พยานได้ถูกซักถามเรื่องราวที่พวกเขาสามารถจดจำได้ในอดีตนั้น อย่างไรก็ตามการให้การที่มาจากความทรงจำของผู้ให้การอาจมีความบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ทั้งนี้ในกระบวนการสอบสวนย่อมมีความเครียดและความกดดันต่อผู้ถูกสอบสวนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิดโดนผลจากปัจจัยข้างต้นและรับสารภาพว่าตนเป็นผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นผู้บริสุทธิ์ สำนักงานประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรียุคปัจจุบันประมาณ 200 ล้านบาทต่อปี เพื่อชดเชยให้กับผู้ที่ถูกจำคุกหรือได้รับโทษที่เป็นผู้บริสุทธิ์แต่เกิดการผิดพลาดจากกระบวนการซักถามทำให้ต้องได้รับโทษ (สำนักข่าวอิศรา, 2556) ซึ่งจำนวนเงินชดเชยข้างต้นบ่งบอกได้ถึงจำนวนผู้บริสุทธิ์ที่ถูกคาดโทษในสิ่งที่ตนไม่ได้ทำซึ่งมีอยู่จำนวนไม่น้อย

การสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันนั้นมีการใช้ศาสตร์ทางจิตวิทยาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ต้องหาสารภาพความจริงออกมา แต่อย่างไรก็ตามศาสตร์นี้มีเป้าหมายเพื่อที่จะให้ได้คำสารภาพจากผู้ต้องหาออกมา แต่ก็ไม่มีสิ่งใดที่สามารถจะยืนยันได้ว่าคำสารภาพนั้นเป็นความจริงแท้อย่างสมบูรณ์ (Gudjonsson, 2003) ซึ่งมีหลายตัวแปรที่จะส่งผลต่อคำสารภาพที่ไม่เป็นความจริง ยกตัวอย่างเช่น กระบวนการซักถาม ความแตกต่างของบุคลิกภาพของทั้งเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวน ผู้ต้องหา พยาน ยกตัวอย่างเช่น ความมั่นใจในตนเอง (Self-esteem) บุคลิกภาพแบบเปิดเผยตนเอง (Extraversion) บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) ความวิตกกังวล (Anxiety)

การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม (Interrogative Suggestibility) คือการที่บุคคลผ่านกระบวนการซักถามหรือกระบวนการสัมภาษณ์ โดยการนำคำถามชี้แนะ (leading question) เพื่อที่จะให้ผู้ที่ถูกซักถามระลึกถึงความทรงจำในอดีตโดยมีข้อมูลชี้แนะแทรกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำ โดยผู้ถูกซักถามจะคิดว่าข้อมูลชี้แนะเป็นข้อมูลที่เป็นความจริง เกิดขึ้นจริงในอดีตที่ตนประสบมา (Drake, 2010) ซึ่งความจริงแล้วอาจจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ได้เกิดขึ้นจริง โดยการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามนั้นจะเกิดหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับกลวิธีในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งการที่ถูกถามโดยคำถามชี้แนะนั้น จะทำให้ตัวบุคคลเกิดความไม่แน่นอน (uncertainty) ซึ่งมีหลายปัจจัยที่สามารถทำให้เกิดความไม่แน่นอนในตัวบุคคลได้ ซึ่งปัจจัยที่ผู้วิจัยสนใจก็คือ บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) เมื่อบุคคลมีคะแนนบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูงต้องเผชิญกับคำถามชี้แนะซึ่งก่อให้เกิดความไม่แน่นอน จะส่งผลให้ตัวบุคคลคล้อยตามในสิ่งชี้แนะได้มาก

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) บุคคลที่มีบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูง จะเป็นบุคคลที่มีอารมณ์อ่อนไหว คิดมาก วิตกกังวลง่าย เจ้าอารมณ์ ตื่นเต้นง่าย แล้วอารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย (Eysenck, 1966) ซึ่งพบสหสัมพันธ์ทางบวกระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และภาวะวิตกกังวล กล่าวคือ บุคคลที่มีคะแนนบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูงจะส่งผลทำให้เกิดภาวะวิตกกังวลได้ง่ายกว่าบุคคลปกติ Gershuny และ Sher (1998) พบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูง และบุคลิกภาพแบบแสดงตัวต่ำจะส่งผลร่วมกันต่อการทำนายภาวะวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า 3 ปีต่อมา บทความนี้พยายามที่จะทดลองซ้ำเกี่ยวกับกรณีของพวกเขาโดยอาศัยข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 โดยการสำรวจบุคคล 2677 คน ที่มีอายุระหว่าง 18-79 ปี กลุ่มที่ 2 เป็นการศึกษาระยะยาว 441 คน ที่มีอายุ 70 ปี และภายหลัง 3-4 ปี การศึกษาทั้ง 2 แสดงให้เห็น

ว่า บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ทำนายภาวะวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า แต่ไม่มีการค้นพบว่า บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ร่วมกับบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะไม่ส่งผล

ภาวะวิตกกังวลเป็นเรื่องธรรมชาติอย่างหนึ่งที่พบได้เป็นปกติในมนุษย์เพื่อเตรียมพร้อมในการเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ความเครียดต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกทั้งในทางความคิดและความรู้สึกทางกาย ผลักดันให้คนเราแก้ปัญหาและคิดพัฒนาสิ่งต่าง ๆ แต่ถ้าความคิดวิตกกังวลนั้นมากเกินไป ควบคุมไม่ได้ หรือไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ ร่วมกับมีอาการมากเกินไป ก็จัดเป็นความผิดปกติแบบหนึ่ง งานวิจัยนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการจัดการภาวะวิตกกังวลบนการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม โดยใช้การออกแบบการทดลอง 2 x 2 มี 40 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ผลของงานวิจัยชี้ว่าทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดการภาวะวิตกกังวลส่งผลต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามอย่างมีนัยสำคัญภายใต้บริบทของการทดลอง ผลของงานวิจัยได้ถูกตีความในกรอบทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) สรุปได้ว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และภาวะวิตกกังวลส่งผลให้บุคคลเกิดการคล้อยตามในสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ซึ่งเห็นได้จากบุคคลที่มีคะแนนบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะวิตกกังวลได้ง่าย และบุคคลที่เกิดภาวะวิตกกังวลได้ง่ายนั้น เมื่อบุคคลนั้นเข้าสู่กระบวนการซักถาม บุคคลนั้นมีโอกาสที่จะคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามง่ายขึ้น

จากการศึกษาวิจัยหลากหลายงานวิจัยที่ผ่านมา งานวิจัยแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และภาวะวิตกกังวลมีนัยสำคัญต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ดังนั้นตัวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงผลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) ต่อ แนวคิดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม (Interrogative Suggestibility) โดยมี ภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน (State Anxiety) ซึ่งยังไม่มีการวิจัยในประเทศไทยเคยศึกษามาก่อน และสุดท้ายนี้งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลด้านบุคลิกภาพต่อการคล้อยตามตามกระบวนการซักถามต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (Interrogative Suggestibility)
2. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism)
3. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิตกกังวล (State Anxiety)

แนวคิดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามตามแนวคิดของ Gudjonsson และ Clark (1986)

ความเป็นมาของการคล้อยตาม

หลักการและทฤษฎีได้มีจุดเริ่มต้นมาจากการใช้อธิบายในกระบวนการสะกดจิตในช่วงยุคศตวรรษที่ 19 (Coffin, 1941; อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003)

Bernheim (1910; อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) ได้เพิ่มเติมความหมายว่าเป็นปรากฏการณ์ทั่วไปซึ่งมีได้ทั้งในสภาวะที่ตื่นอยู่หรือสภาวะที่อยู่ในระหว่างการสะกดจิตก็ได้ และมีการพิจารณาขอบเขตของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น (daily influence ของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลอื่น) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของความเชื่อและเจตคติ

Gheorghiu (1989; อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) แย้งว่างานของ Bernheim สนใจแต่สิ่งชี้นำแต่ในแง่ของ พื้นฐานของการอธิบายการสะกดจิต มากกว่าที่จะพิจารณาในแง่ สิ่งที่ทำไปสู่สะกดจิต ซึ่งการตีความที่เพิ่มเติมขึ้นมาแปลความหมายของตัวชี้นำได้ว่า ตัวชี้นำเป็นลักษณะสำคัญของการสะกดจิตโดยที่การสะกดจิตถูกแสดงลักษณะพิเศษโดย การคล้อยตาม (suggestibility)

Gudjonsson และ Clark (1986; อ้างถึงใน Gudjonsson, 2003) ได้ให้คำจำกัดความการคล้อยตามในกระบวนการซักถามไว้ว่า ภายใต้การปฏิสัมพันธ์แบบปิด คนเรามีการยอมรับข้อมูลระหว่างการซักถามที่มีรูปแบบทำให้เกิดการตอบสนองทางพฤติกรรมของแต่ละบุคคลตามมา จากนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่ามี 5 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ลักษณะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ซึ่งในกระบวนการสืบสวนสอบสวน มักจะใช้การปฏิสัมพันธ์แบบปิด (closed social interaction) กล่าวคืออยู่ในห้องปิด เพื่อให้บุคคลมีความใกล้ชิดและหลีกเลี่ยงการแทรกแซงจากปัจจัยอื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
 2. กระบวนการซักถาม (Questioning procedure) ในกระบวนการสืบสวนสอบสวนย่อมต้องการความจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ถูกซักถามได้ยิน ได้เห็นหรือได้กระทำลงไป และอาจถามไปถึงความรู้สึกและความตั้งใจด้วย ดังนั้นคำถามส่วนใหญ่ก็ล้วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอดีต ความทรงจำของผู้ถูกซักถาม จึงเป็นสิ่งสำคัญ
 3. สิ่งเร้าที่เป็นตัวชี้แนะ (Suggestive stimulus) โดยในที่นี้ได้ใช้คำถามเป็นสิ่งที่ชี้นำเพราะว่าตัวคำถามประกอบไปด้วยข้อตั้งและความคาดหวังที่อาจจะบอกให้รู้หรือไม่ก็ได้
 4. การยอมรับสิ่งเร้าที่เป็นตัวชี้แนะ (Acceptance of the suggestive stimulus) บุคคลจะต้องมีการยอมรับสิ่งชี้แนะนั้นว่ามีความเป็นไปได้และมีเหตุผล น่าเชื่อถือ
 5. พฤติกรรมตอบสนอง (Behavioural responses) เมื่อบุคคลมีการยอมรับสิ่งชี้แนะนั้น ๆ แล้วก็ต้องมีการแสดงออกให้เห็นด้วยว่าเชื่อหรือไม่เชื่อในสิ่งชี้แนะซึ่งจะแสดงออกทางวัจนหรืออวัจนภาษาก็ได้
- องค์ประกอบการคล้อยตาม

Gudjonsson และ Clark (1989; อ้างถึงใน Gudjonsson 2003) ตามทฤษฎีการคล้อยตามในกระบวนการซักถามได้มีการรวมคำถามชี้นำและผลป้อนกลับทางลบซึ่งใช้อธิบายการคล้อยตามที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับอีกคน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามขึ้นกับรูปแบบการจัดการที่ผู้คนใช้เมื่อเผชิญกับความไม่แน่นอนและความคาดหวัง โดยมีองค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดการคล้อยตามดังนี้

ความไม่แน่นอน (Uncertainty) หมายถึง การที่บุคคลถูกถามโดยที่ไม่รู้ว่าอะไรเป็นคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อความจำของบุคคลไม่สมบูรณ์หรืออาจจะไม่มีอยู่เลย ในบางกรณีคนมักคล้อยตามคำถามทั้งที่รู้อยู่แก่ใจว่ามันผิด แต่เนื่องจากเขาต้องการเอาใจคนถามหรือดังสิ่งที่แสดงออกอย่างเปิดเผยว่าไม่เห็นด้วย ถ้าเกิดเหตุการณ์เหล่านี้จะถือว่าเป็นการยอมตาม (Conformity) ไม่ใช่การคล้อย

ตาม (Suggestibility) ดังนั้นจะเป็นการคล้อยตามได้ก็ต่อเมื่อบุคคลยอมรับการชี้นำนั้นโดยมีการเชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล เป็นไปได้ น่าเชื่อถือ

ความไว้วางใจในตัวผู้ถาม (Interpersonal trust) บุคคลผู้ถูกซักถามต้องเชื่อว่าผู้ถามนั้นบริสุทธิ์ใจ ไม่มีกมลวงในการถาม ซึ่งถ้าผู้ถูกซักถามมีความสงสัยในตัวผู้ถาม พวกเขาจะเกิดความลังเลที่จะยอมรับสารชี้นำเหล่านั้นแม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนก็ตาม

ความคาดหวังต่อความสำเร็จ (Expectation of success) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้บุคคลคล้อยตามสิ่งชี้นำ เนื่องจากการมีแค่ความไม่แน่นอนและความไว้วางใจต่อผู้อื่นยังไม่เพียงพอ เพราะต่อให้บุคคลไม่สามารถตอบคำถาม พวกเขาสามารถที่จะตอบว่าไม่รู้ หรือจำไม่ได้ก็ได้ แต่บุคคลไม่ได้ทำเช่นนั้นเมื่อได้รับความคาดหวังต่อความสำเร็จซึ่งทำให้เขาคิดว่า

1. ผู้ถามต้องการคำตอบที่ชัดเจนแน่นอน
2. พวกเขาควรจะรู้คำตอบของคำถามเหล่านี้
3. ผู้ถามต่างคาดหวังในตัวเขาให้รู้คำตอบและสามารถให้คำตอบนั้นได้

การวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาตรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม (GSS2) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยคะแนนที่ได้จากมาตรมีดังนี้

1. การระลึกความจำทันที (Immediate recall) หมายถึงการวัดการระลึกความจำโดยทันทีซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความตั้งใจ และความจุความจำของผู้ถูกถาม
2. การระลึกความจำโดยทิ้งเวลา (Delayed recall) หมายถึงการวัดการระลึกความจำเมื่อเวลาผ่านไป 50 นาทีหลังจากการวัดการระลึกความจำในทันที
3. การคล้อยตามครั้งที่ 1 (Yield 1) หมายถึงคะแนนการคล้อยตามของผู้ถามก่อนที่จะได้รับผลป้อนกลับทางลบ
4. การเปลี่ยนคำตอบ (Shift) หมายถึงจำนวนครั้งที่ผู้ตอบเปลี่ยนคำตอบหลังจากได้รับผลป้อนกลับทางลบ

5. การคล้อยตามครั้งที่ 2 (Yield 2) หมายถึงคะแนนการคล้อยตามของผู้ตอบกลับได้รับผลป้อนกลับทางลบ
6. การคล้อยตามโดยรวม (Total Suggestibility) หมายถึงคะแนนรวมระหว่าง Yield 1 และ Shift ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ระดับการคล้อยตามโดยรวมของผู้ตอบ

แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism)

ความเป็นมาของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์

Eysenck (1947; อ้างถึงใน Eysenck, 1966) กล่าวว่า ผู้ที่มีบุคลิกในลักษณะนี้จะมีความวิตกกังวลและอารมณ์แปรปรวนสูง ซึ่งหมายถึงมีความอ่อนไหวทางอารมณ์และยากที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง

Costa และ McCrae (1987; อ้างถึงใน Engler, 1999) กล่าวว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (the Big Five Factors) ประกอบด้วย 1. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) 2. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) 3. บุคลิกภาพแบบเปิดสู่ประสบการณ์ใหม่ (Openness) 4. บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) 5. บุคลิกภาพแบบยึดมั่นในคุณธรรม (Conscientiousness) ซึ่งสามารถใช้อ้างอิงบุคลิกภาพของคนได้อย่างครอบคลุมทุกประเภท

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) หมายถึงบุคลิกภาพของผู้ที่มีความวิตกกังวล (Anxiety), ความมุ่งร้าย (Angry Hostility), ความหดหู่ (Depression), การตระหนักรู้ใน (Self-Consciousness), การขาดความยับยั้งชั่งใจ (Impulsiveness), ความเปราะบางทางอารมณ์ (Vulnerability) หากผู้ที่มีคะแนนของบุคลิกภาพนี้สูงมีแนวโน้มที่จะมีความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด ควบคุมตนเองได้ค่อนข้างยาก ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้หมายความว่าผู้ที่มีคะแนนของบุคลิกภาพนี้สูงจะต้องมีความผิดปกติทางความคิดและยังพบอีกว่าผู้ที่ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านนี้ต่ำมีแนวโน้มที่จะเป็นคนใจเย็น สามารถควบคุมตนเองให้สถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ (Costa และ McCrae, 1992; อ้างถึงใน Engler, 1999)

ความวิตกกังวล (Anxiety) ระดับความกังวลซึ่งเกิดจากความกลัวและความไม่สบายใจ

ความมุ่งร้าย (Angry Hostility) แนวโน้มที่จะเกิดความโกรธเนื่องจากสิ่งที่บุคคลนั้นพบเจอ เช่น ความเคียดแค้น ความไม่พอใจ

ความหดหู่ (Depression) แนวโน้มที่จะเกิดความรู้สึกหมดกำลังใจ, สิ้นหวัง, รู้สึกผิด, ความเดียวดาย และความเศร้าใจ

การตระหนักรู้ในตน (Self-Consciousness) ความประหม่า ความวิตกกังวลต่อสังคม

การขาดความยับยั้งชั่งใจ (Impulsiveness) ขาดความยับยั้งชั่งใจในการรอคอยเพื่อจะได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ มีแรงขับที่รุนแรงอยากได้ก็ต้องการได้

ความเปราะบางทางอารมณ์ (Vulnerability) มีความอ่อนไหวง่ายต่อความเครียด

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะวิตกกังวล (State Anxiety)

ความเป็นมาของภาวะวิตกกังวล

Krause (1961; อ้างถึงใน Spielberger, 1972) กล่าวว่า ภาวะวิตกกังวลควรเกิดขึ้นจาก 1.การรายงานจากการไต่ร่ตรองของคนนั้น ๆ 2.สัญญาณทางสรีรวิทยา 3.พฤติกรรมกระสับกระส่ายและการบิดเบือนของสารเวลาพูดคุย 4.การปฏิบัติงาน 5.การหยั่งรู้ทางคลินิกโดยสัตวศาสตร์ 6.การตอบสนองต่อความเครียด

Schachter (1964; อ้างถึงใน Spielberger, 1972) เสนอว่าภาวะวิตกกังวลเกิดจากการกระตุ้นทางร่างกายและระบบทางปัญญา ซึ่งคนเรานำมาเชื่อมกับความรู้สึกของเราทำให้เกิดเป็นความกลัวในเวลาต่อมา

Spielberger (1969, 1972) กล่าวว่าภาวะวิตกกังวลคือภาวะที่เกิดขึ้นโดยการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันทางอารมณ์หรือสภาพทางร่างกายเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่คนคนนั้นประสบ ซึ่งสภาวะนี้ถูกกำหนดโดยความตึงเครียดและความเข้าใจทางความรู้สึก ภาวะวิตกกังวลจะเพิ่มขึ้นเมื่อคนคนนั้นอยู่ในเหตุการณ์ที่ตนคิดว่าเป็นภัยต่อตนและควรลดลงเมื่อความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เป็นภัยคุกคามได้หายไป

สรุปได้ว่าภาวะวิตกกังวลเป็นภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของร่างกายโดยได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีการตอบสนองหรือแสดงออกต่อภาวะดังกล่าวต่างกันไป เช่น มือสั่น พุดไม่รู้เรื่องและการหายใจถี่ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่สนใจศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิตกกังวลและบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์

Jorm และคณะ (2000) ได้ทำการทดลองซ้ำจากงานวิจัยระยะยาวของ Gershuny และ Sher (1998) โดยได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ประเภท ได้แก่ 1. การสำรวจแบบ Cross-section จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,677 คน ที่มีอายุระหว่าง 18-79 ปี 2. การศึกษาระยะยาว เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 441 คนที่มีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไปโดยใช้เวลา 3-4 ปี โดยใช้การวิเคราะห์สถิติแบบการถดถอยแบบลำดับขั้น ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภทแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายภาวะวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะวิตกกังวลและการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

Hansdottir, Thorsteinsson, Kristinsdottir และ Ragnarsson (1990) ทำการศึกษาผลของการให้คำสั่งและการจัดกระทำภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม โดยมีการออกแบบการวิจัยให้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ออกเป็น 4 เงื่อนไข ได้แก่ 1. ความคาดหวังสูงและมีภาวะวิตกกังวล 2. ความคาดหวังต่ำและมีภาวะวิตกกังวล 3. ความคาดหวังสูงและไม่มีภาวะวิตกกังวล 4. ความคาดหวังต่ำและไม่มีภาวะวิตกกังวล ซึ่งความคาดหวังสร้างได้โดยมีการให้คำสั่งที่เฉพาะเจาะจง ส่วนการสร้างภาวะวิตกกังวลจะให้กลุ่มตัวอย่างได้ฟังเพลง Stravinsky's "Rite of Spring" ส่วนกลุ่มควบคุมได้ฟัง Sonata No. 31 opus 110 โดย Beethoven ซึ่งผลงานวิจัยในปัจจุบันได้สนับสนุนทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) และสอดคล้องกับงานวิจัย Gudjonsson และ Hilton (1989) นั่นคือ การมีความคาดหวังสูงนำไปสู่การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามมากกว่าการมีความคาดหวังต่ำ นอกจากนี้งานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าภาวะวิตกกังวลส่งผลกระทบต่อ การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม เฉพาะในกลุ่มที่มีความคาดหวังต่ำ ดังนั้นผลจากงานวิจัยชิ้นนี้ ชี้ให้เห็นว่าการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

Gudjonsson (1988) ได้ทำการศึกษา ความกล้าแสดงออก ความวิตกกังวลต่อการประเมินสถานการณ์ทางสังคม ภาวะวิตกกังวล และวิธีการรับมือ ซึ่งเป็นตัวแปรส่งผ่านต่อการคล้อยตามในกระบวนการซักถาม พบว่าบุคคลที่มีระดับความกล้าแสดงออกต่ำและมีความวิตกกังวลจากการประเมินในระดับสูงมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ส่วนภาวะวิตกกังวลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการคล้อยตามในสิ่งชี้แนะโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการได้รับผลป้อนกลับทางลบ ส่วนวิธีการรับมือ (เผชิญหน้าเทียบกับการหลีกเลี่ยง) สามารถทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ซึ่งผลการวิจัยชิ้นนี้เป็นข้อสนับสนุนที่ในทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

Gudjonsson (1983) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาด การระลึกร ความจำและบุคลิกภาพกับการคล้อยตาม พบผลว่าความฉลาดและการระลึกรความจำมีความสัมพันธ์ทางลบกับการคล้อยตาม ส่วนบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการตอบตามมาตรฐานสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตาม โดยที่พบความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของการคล้อยตามเท่านั้น สำหรับกรณีบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงถดถอยพบว่าตัวแปรต้นทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการคล้อยตามได้ร้อยละ 44

Drake (2010) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอุปสรรคในชีวิตในแง่บวกของเหตุการณ์ทางลบในชีวิต บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการทำตามกฎเกณฑ์ กับการคล้อยตามในกระบวนการสอบถาม โดยมีเหตุการณ์ทางลบในชีวิตและบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์เป็นตัวแปรต้น มีตัวแปรการทำตามกฎเกณฑ์เป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งพบผลดังนี้ 1.เหตุการณ์ในชีวิตทางลบมีอิทธิพลทางตรงต่อคะแนน Yield 2 และ Shift 2.บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมผ่านตัวแปรการทำตามกฎเกณฑ์ต่อคะแนน Shift เนื่องจากคนที่มีคะแนนบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สูงอ่อนไหวต่อความทุกข์ เกิดความไม่แน่นอนและความคาดหวังที่จะสำเร็จ

จากการทบทวนงานวิจัยทั้งหมดได้พบว่ายังมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามในกระบวนการซักถาม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อภาวะวิตกกังวลในจำนวนค่อนข้างน้อย ยิ่งโดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย ซึ่งจากแนวคิดทั้งหมดคาดว่าบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายภาวะวิตกกังวลได้เนื่องจากบุคลิกภาพนี้

อ่อนไหวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดซึ่งก่อให้เกิดภาวะวิตกกังวลตามมาได้ นอกจากนี้ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นก็ทำให้บุคคลเปราะบางต่อความไม่แน่นอนและการถูกคาดหวังซึ่งนำไปสู่การคล้อยตามได้

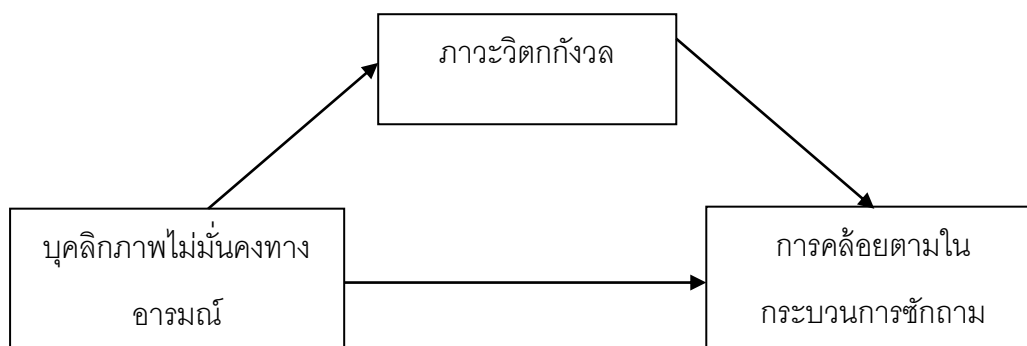
จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมาพัฒนาและปรับให้เข้ากับงานวิจัยซึ่งมีความแตกต่างในส่วนของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงซึ่งยังไม่มีใครนำมาทำงานวิจัยเป็นตัวแปรต้นตัวเดียวประกอบกับการใช้ภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่านอีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ และการคล้อยตามสิ่งชี้นำ ในกระบวนการชักถาม โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดโมเดลทำนายการคล้อยตามในกระบวนการชักถาม โดยมีรูปแบบแสดงในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลทำนายการคล้อยตามในกระบวนการชักถาม

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

สมมติฐานที่ 2 ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม

สมมติฐานที่ 3 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานที่ 4 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง บุคลิกที่มีความกังวล ความเปราะบางทางอารมณ์ ความมุงร้าย และหดหู่อยู่ในตนทำให้ผู้ที่มีบุคลิกด้านนี้สูงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนความคิดตามผู้อื่นง่าย
2. ภาวะวิตกกังวล สรุปได้ว่าภาวะวิตกกังวลเป็นภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทางสรีรวิทยาโดยได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีการตอบสนองหรือแสดงออกต่อภาวะดังกล่าวต่างกันไป เช่น มือสั่น พุดไม่รู้เรื่องและการหายใจถี่ เป็นต้น
3. การคล้อยตามในกระบวนการซักถาม หมายถึง ภายใต้การปฏิสัมพันธ์แบบปิด คนเรามีการยอมรับข้อมูลระหว่างการซักถามที่มีรูปแบบทำให้เกิดการตอบสนองทางพฤติกรรมของแต่ละบุคคลตามมา

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น : บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism)

ตัวแปรส่งผ่าน : ภาวะวิตกกังวล (State Anxiety)

ตัวแปรตาม : การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม (Interrogative Suggestibility) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้ การคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1 (Yield 1) การคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2 (Yield 2) การเปลี่ยนคำตอบ (Shift) และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม (Total suggestibility)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่านซึ่งสามารถนำไปต่อยอดกับงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้า
2. เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ในกระบวนการสืบสวน สอบสวน ของประเทศไทย ต่อไป

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์โดยใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชกถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในพื้นที่กรุงเทพฯ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ไม่ใช่ในสัปดาห์จิตวิทยา สำหรับกลุ่มตัวอย่างนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มจากผู้สมัครใจที่จะเข้าร่วมการทดลอง ที่อยู่ในบริเวณสถานที่ทดลองและนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา จิตวิทยาทั่วไป 3800101

ขั้นศึกษาจริงนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี คำนวณด้วยโปรแกรม G*power version 3.1 (Faul, Erdfelder, Buchner, & Lang 2009; Faul, Erdfelder, Lang, & Buchner, 2007) โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างบนพื้นฐานที่ขนาดอิทธิพล (effect size) 0.082 โดย ซึ่งหมายถึงขนาดอิทธิพลค่อนข้างเล็ก ได้มาจากการทบทวนงานวิจัย Drake (2010) และ Gudjonsson (1983) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ (Alpha level) ที่ .05 และระดับพลัง (power level) ที่ .80 ซึ่งเป็นระดับมาตรฐาน โดยมีจำนวนตัวแปรทำนายจำนวน 1 ตัว และตัวแปรส่งผ่าน 1 ตัว เมื่อนำค่าทั้งหมดมาคำนวณด้วยกันแล้ว ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้อยู่ที่ 121 คน และผู้วิจัยคำนวณตัวอย่างจากจำนวนขั้นต่ำนี้เพิ่มอีก 15% สำหรับข้อมูลที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้เนื่องจากการไม่ส่งแบบสอบถามคืนหรือไม่ตั้งใจตอบ รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 140 คน

เกณฑ์การคัดเข้า คือ นิสิตปริญญาตรีที่มีอายุ 18-24 ที่มีความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาไทยได้ โดยไม่รวมนิสิตต่างชาติ

เกณฑ์การคัดออก คือ นิสิตที่ไม่ใช่ นิสิตปริญญาตรีที่มีอายุ 18-24 และไม่มีความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาไทย (นิสิตต่างชาติ)

ผู้วิจัยได้รับการอนุมัติให้ใช้สถานที่ตั้งตั้งแต่เวลา 13.00 น. - 17.00 น. และไม่เปิดให้ใช้สถานที่ในวัน เสาร์ - อาทิตย์ เมื่อคำนวณแล้วจะสามารถเก็บข้อมูลได้สัปดาห์ละ 27 คน ใช้เวลาเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 6 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทั้งสิ้น 3 ชนิด ดังนี้

1. มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (NEO PI-R)
2. มาตรวัดความวิตกกังวล
3. มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

สำหรับแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส คณะ/สถาบัน กลุ่ม ตัวอย่างจะตอบคำถามโดยการเลือกตอบลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

การพัฒนาเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (NEO PI-R)

มาตรวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พัฒนาขึ้นโดย ศักดิ์นางค์ มณีศรี (2553) มีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.751 ประกอบด้วยข้อกระทงทั้งหมด 60 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 28 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 32 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 1) ด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ประกอบด้วยข้อกระทง 12 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 6 ข้อและข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ 2) ด้านการเปิดเผยตนเอง ประกอบด้วยข้อกระทง 12 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 6 ข้อและข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ 3) ด้านเปิดสู่ประสบการณ์ใหม่ ประกอบด้วยข้อกระทง 12 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 6 ข้อและข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ 4) ด้านประณีประนอม ประกอบด้วยข้อกระทง 12 ข้อเป็นข้อกระทงทางบวก 6 ข้อและข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ 5) ด้านยึดมั่นในคุณธรรม ประกอบด้วยข้อ

กระทง 12 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 6 ข้อและข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยเลือกที่จะแปรผลในด้าน
บุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์เพียงด้านเดียว

1.1 ลักษณะของแบบสอบถามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ช่วง
ได้แก่ ไม่ตรงมากที่สุด ไม่ตรงมาก ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน ตรงมาก และตรงมากที่สุด

1.2 เกณฑ์การให้คะแนน แบบสอบถามบุคลิกห้าองค์ประกอบ ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินว่า ข้อ
กระทงแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและการกระทำของตนมากน้อยเพียงใดโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณคะแนนของมาตราภาวะวิตกกังวล

ระดับความเห็น	คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่ตรงมากที่สุด	1	5
ไม่ตรงมาก	2	4
ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน	3	3
ตรงมาก	4	2
ตรงมากที่สุด	5	1

1.3 การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยคิดคะแนนดิบที่ได้จากการตอบข้อคำถามที่เป็นด้าน บุคลิกภาพแบบไม่
มั่นคงทางอารมณ์เพียงด้านเดียวซึ่งหากมีคะแนนสูงแสดงว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยมีบุคลิกภาพด้านนี้สูง แต่ถ้า
คะแนนต่ำแสดงว่ามีบุคลิกภาพด้านนี้ต่ำ

มาตรวัดความวิตกกังวล STAI (Form Y)

มาตรความวิตกกังวลสร้างโดย Spielberger (1983) ซึ่งพัฒนามาจาก STAI (Form X) โดยแก้ไขข้อบกพร่องที่แบบวัด STAI (Form X) ไม่สามารถแยกแยะภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลได้ชัดเจน มาตรวัดความวิตกกังวล STAI (Form Y) ประกอบด้วยแบบวัดความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะประจำของตัวบุคคล (A-Trait) จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดความวิตกกังวลต่อสถานการณ์จำเพาะ (A-State) จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ไม่เห็นด้วย
2. เห็นด้วยเล็กน้อย
3. เห็นด้วยปานกลาง
4. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาเฉพาะแบบวัดความวิตกกังวลที่เป็นความกังวลต่อสถานการณ์จำเพาะของตัวบุคคล (A-State) ตามแนวคิดของ Spielberger (1983) ที่พัฒนาและแปลเป็นภาษาไทยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ดร.ธাত্রี นนทศักดิ์ นักจิตวิทยาการบิน (Aviation Psychologist) ซึ่งทำงานด้านการพัฒนาแบบวัดทางจิตวิทยา เพื่อคัดเลือกนักบินเข้ากองทัพเรือสหรัฐอเมริกา เป็นเวลา 15 ปี เป็นผู้แปลแบบวัดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

2.2 ดร. จิน เบรี่ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้มีความชำนาญทั้งด้านภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นอย่างดี มากกว่า 10 ปี เป็นผู้แปลกลับจากแบบวัดฉบับภาษาไทย โดย ดร.ธাত্রี นนทศักดิ์ เป็นผู้แปล ไปเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อตรวจเช็คความถูกต้อง ทั้งด้านภาษา และความหมายทางจิตวิทยา

2.3 รศ.ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบชัดเจนทั้งในด้านภาษาและความหมายทางจิตวิทยา

หลังจากนั้นนำแบบวัดฉบับภาษาไทย ไปวัดความวิตกกังวลของพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ โรงพยาบาลนครพิงค์เชียงใหม่ จำนวน 86 คน นำผลที่ได้มาทดสอบค่าความเที่ยงด้วยวิธีหาค่าคงที่ภายใน (internal consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเที่ยง 0.9

มาตรวัดการคล้อยตามในกระบวนการซักถาม 2 (GSS2)

ผู้วิจัยได้อ้างอิงมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม 2 ของ Gudjonsson (1997) ซึ่งผ่านการพัฒนาโดย ธนัชพร วุฒิพงษ์ และศศิกานต์ โคตสา (2557) มีการนำมาตรมาแปลเป็นไทย ประกอบด้วยเนื้อเรื่อง 40 วลี และข้อความถามจำนวน 20 ข้อ ได้มีการเปลี่ยนชื่อคนจากเดิมภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทยและเปลี่ยนบริบทจากเล่นสกีเป็นเดินป่าเพื่อให้เข้ากับบริบทสังคมไทยมากขึ้น จากนั้นนำเนื้อเรื่องที่แปลให้อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิภรณ์วานิช ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของภาษาและเนื้อหาโดยละเอียด ค่าเฉลี่ยของการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวมมีค่าสูงสุด ($M = 10.47$, $SD = 5.02$) รองลงมาคือการคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2 ($M = 7.50$, $SD = 3.49$) และการคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1 ($M = 4.45$, $SD = 3.07$)

ในการทดสอบความเที่ยงของมาตรวัด ได้มีการทดสอบจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ค่า Cronbach's alpha ของการคล้อยตามในคำถามชี้แนะครั้งที่ 1 การคล้อยตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2 การเปลี่ยนคำตอบ และการคล้อยตามคำถามชี้แนะโดยรวมเท่ากับ .77, .79, .57 และ .77 ตามลำดับ ซึ่งมีความตรงภายในอยู่ในระดับที่ดี

นอกจากนี้ Smeets, Leppink, Jellicic และ Merckelbach (2009) ได้ทดสอบมาตรวัดการคล้อยตามแบบสั้นโดยไม่ทิ้งเวลา 50 นาที ในการวัดการระลึกภายหลัง พบผลว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้แนะแบบสั้นกับคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้แนะแบบมาตรฐาน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องทิ้งช่วง 50 นาทีในการวัดระลึกความจำภายหลัง และลดเวลาลงโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดบุคลิกภาพ 5 องค์และแบบวัดภาวะวิตกกังวลคั่นระหว่างการวัดการระลึกความจำทันทีและการวัดการระลึกความจำภายหลัง

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพไม่มั่นคงทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อการคล้อยตามคำถามซึ่งนำไปในกระบวนการซักถามผ่านสภาวะวิตกกังวล ในนิติตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มนิติตผู้วิจัยนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรในการวิจัย

NE	หมายถึง บุคลิกภาพการหวั่นประหม่น (Neuroticism)
SA	หมายถึง ภาวะวิตกกังวล (State-Anxiety)
IR	หมายถึง การระลึกความจำทันที (Immediate Recall)
DR	หมายถึง การระลึกความจำภายหลัง (Delayed Recall)
Y1	หมายถึง คะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 1 (Yield 1)
Y2	หมายถึง คะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 2 (Yield 2)
S	หมายถึง คะแนนการเปลี่ยนคำตอบ (Shift Score)
T	หมายถึง คะแนนการคล้อยตามสิ่งซึ่งนำโดยรวม (Total Suggestibility)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติในการวิจัย

N	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย หรือในขั้นตอนพัฒนามาตรวัด
M_1	หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขาคณิตของคะแนนโดยเปรียบเทียบจากคะแนนมาตรฐาน
M_2	หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขาคณิตของคะแนนโดยเปรียบเทียบจากคะแนนดิบ
SD_1	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโดยเปรียบเทียบจากคะแนนมาตรฐาน
SD_2	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโดยเปรียบเทียบจากคะแนนดิบ
r	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
β	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 165 คน เป็นเพศชาย 57 คน และเพศหญิง 108 คน มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.21 ปี ($SD = 1.31$) มีอายุต่ำสุด 18 ปีและอายุสูงสุด 24 ปี มีรายละเอียดดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ($N = 165$)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	57	34.5
หญิง	108	65.5
อายุ		
18	9	5.5
19	48	29.1
20	47	28.5
21	31	18.8
22	22	13.3
23	6	3.6
24	2	1.2
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	52	31.5
ชั้นปีที่ 2	60	36.4
ชั้นปีที่ 3	15	9.1
ชั้นปีที่ 4	33	20.0
ชั้นปีที่ 5	3	1.8
ชั้นปีที่ 6	2	1.2
คณะ		
วิศวกรรมศาสตร์	15	9.1
อักษรศาสตร์	6	3.6

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง (N = 165)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	6	3.6
รัฐศาสตร์	6	3.6
สถาปัตยกรรมศาสตร์	1	.6
เศรษฐศาสตร์	2	1.2
สัตวแพทยศาสตร์	4	2.4
เภสัชศาสตร์	40	24.2
นิติศาสตร์	1	.6
ศิลปกรรมศาสตร์	1	.6
สหเวชศาสตร์	52	31.5
วิทยาศาสตร์การกีฬา	22	13.3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา (N = 165)

ตัวแปร	M_1	SD_1	M_2	SD_2	Min	Max	Total
1. บุคลิกภาพแบบหวั่นการประเมิน	2.81	.57	33.71	6.88	17	56	60
2. ภาวะวิตกกังวล	2.00	.37	39.92	7.39	23	63	80
3. การระลึกทันที	.40	.14	16.21	5.68	5	32	40
4. การระลึกภายหลัง	.39	.14	15.58	5.75	5	32	40
5. คะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 1	.30	.22	4.52	3.24	0	12	15
6. คะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 2	.44	.25	6.67	3.82	0	15	15
7. คะแนนการเปลี่ยนคำตอบ	.25	.16	4.93	3.27	0	15	20
8. คะแนนรวม	.27	.15	9.39	5.41	0	22	35

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตของบุคลิกภาพหวั่นการประเมินเท่ากับ 33.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.88 ตัวแปรภาวะวิตกกังวลมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 39.92

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.39 ตัวแปรคะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.24 ตัวแปรคะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 6.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.82 ตัวแปรคะแนนการเปลี่ยนคำตอบมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.27 ตัวแปรคะแนนรวมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 9.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.41

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยมาหาค่าสหสัมพันธ์กันพบว่า บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะวิตกกังวล และภาวะวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ภาวะวิตกกังวล และการคล้อยตามในกระบวนการซักถามโดยแยกรายด้าน ($N = 165$)

	NE	SA	IR	DR	Y1	Y2	S	T
NE	-							
SA	.547**	-						
IR	.167*	.037	-					
DR	.097	-.004	.934**	-				
Y1	-.004	.164*	-.342**	-.404**	-			
Y2	.073	.096	-.322**	-.366**	.675**	-		
S	.042	.019	-.264**	-.290**	.377**	.695**	-	
T	.026	.116	-.354**	-.430**	.810**	.822**	.832**	-

** $p < .01$, * $p < .05$

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรประชากรศาสตร์ทั้งหมดมาทดลองวิเคราะห์ในการทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม พบว่าตัวแปรประชากรศาสตร์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามได้ จึงไม่ต้องนำมาเป็นตัวแปรควบคุมในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มนิสิตผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานทั้งสิ้น 4 ข้อ โดยที่ได้วิเคราะห์โมเดลแยกกันในส่วนของตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำ ประกอบด้วย การคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 (Yield 1) การคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 2 (Yield 2) การเปลี่ยนคำตอบ (Shift) และการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม (Total suggestibility) ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์สมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำในกระบวนการซักถาม

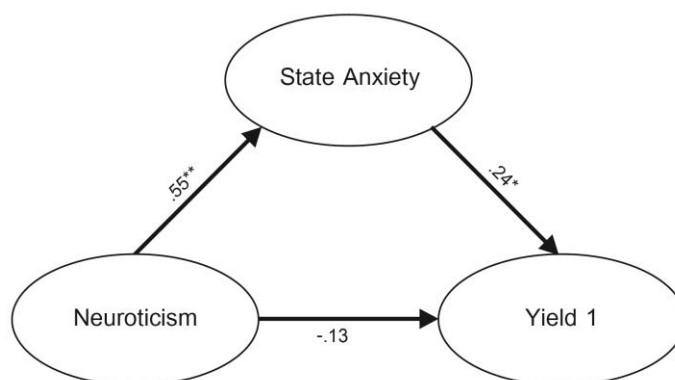
สมมติฐานที่ 2 ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถาม

สมมติฐานที่ 3 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการซักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานที่ 4 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวล

ในการวิเคราะห์ค่าอำนาจในการทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำในกระบวนการซักถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติ Conditional Process model ของ Hayes (2013) โดยใช้โมเดลที่ 4 ในการวิเคราะห์หาอำนาจในการทำนายของตัวแปรทั้งหมด และนำข้อมูลดิบมาทำเป็นข้อมูลมาตรฐานก่อนการนำไปวิเคราะห์ในโปรแกรม

โมเดลการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1

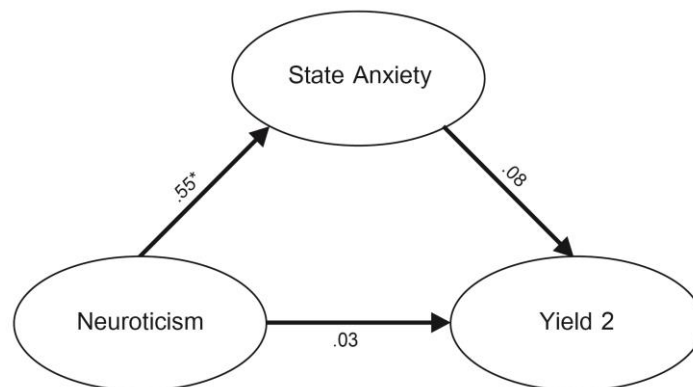
** $p < .001$, * $p < .05$

ภาพที่ 2 โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการยอมตามครั้งที่ 1 โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากรูปที่ 2 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 ได้ ($\beta = -.13, p = .15$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .13, CI = .04$ ถึง $.24$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 3

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อภาวะวิตกกังวลพบว่า บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .55, p < .001$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 และเมื่อพิจารณาภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 พบว่า ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .24, p < .05$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 2

โมเดลการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2

* $p < .001$

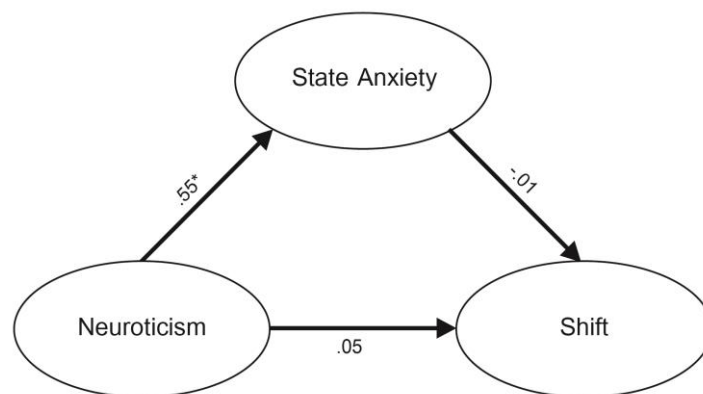
ภาพที่ 3 โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการยอมตามครั้งที่ 2 โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากรูปที่ 3 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2 ได้ ($\beta = -.03, p = .75$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถ

ทำนายการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2 ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .04$, CI = -.8 ถึง .15) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

เมื่อพิจารณาภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2 พบว่า ภาวะวิตกกังวลไม่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามคำถามชั้นนำครั้งที่ 2 ($\beta = .08$, $p = .39$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

โมเดลการเปลี่ยนคำตอบ

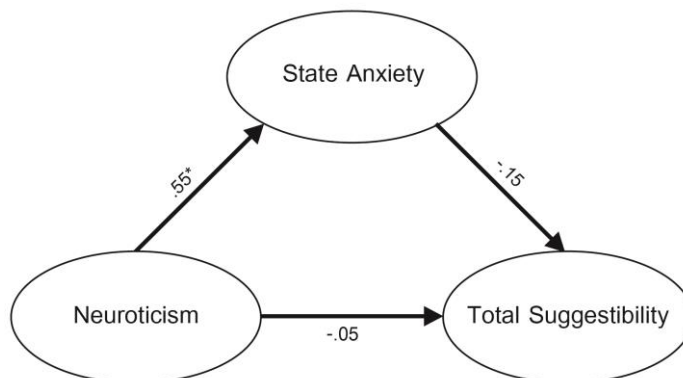
* $p < .001$

ภาพที่ 4 โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการเปลี่ยนคำตอบ โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากรูปที่ 4 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการการเปลี่ยนคำตอบ ($\beta = -.05$, $p = .63$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการเปลี่ยนคำตอบผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .00$, CI = -.13 ถึง .9) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

เมื่อพิจารณาภาวะวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนคำตอบพบว่า พบว่าภาวะวิตกกังวลไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนคำตอบ ($\beta = -.01$, $p = .950$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

โมเดลการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม

* $p < .001$

ภาพที่ 5 โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์และการคล้อยตามสิ่งชี้นำโดยรวม โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากรูปที่ 5 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวมได้ ($\beta = -.09, p = .57$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .08, CI = -.02$ ถึง $.17$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

เมื่อพิจารณาภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม พบว่าสภาวะวิตกกังวลไม่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม ($\beta = -.05, p = .57$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

ผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดสามารถสรุปผลทดสอบสมมติฐานได้

ตารางที่ 5 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	ประเภทการคล้อยตามสิ่งชี้แนะใน กระบวนการถาม	ผลการ วิเคราะห์
1	บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มี อิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่ง ชี้แนะในกระบวนการซักถาม	การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1	ไม่สนับสนุน
		การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2	ไม่สนับสนุน
		การเปลี่ยนคำตอบ	ไม่สนับสนุน
		การคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม	ไม่สนับสนุน
2	ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการ คล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม	การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1	สนับสนุน
		การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2	ไม่สนับสนุน
		การเปลี่ยนคำตอบ	ไม่สนับสนุน
		การคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม	ไม่สนับสนุน
3	บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มี อิทธิพลทางอ้อมต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะใน กระบวนการซักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็น ตัวแปรส่งผ่าน	การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1	สนับสนุน
		การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2	ไม่สนับสนุน
		การเปลี่ยนคำตอบ	ไม่สนับสนุน
		การคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม	ไม่สนับสนุน
4	บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มี อิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวล	การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 1	สนับสนุน
		การยอมเชื่อตามคำถามชี้แนะครั้งที่ 2	สนับสนุน
		การเปลี่ยนคำตอบ	สนับสนุน
		การคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม	สนับสนุน

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 1 (Yield 1)

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถามครั้งที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Drake (2010) ที่ว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 และงานวิจัยของ Polczyk (2005) ซึ่งทำการวิจัยกับประชากรชาวโปแลนด์พบว่า บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 เช่นกัน ซึ่งให้ผลคล้ายกันโมเดลที่เหลือ

ภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 พบว่า ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Hansdottir, Thorsteinsson, Kristinsdottir และ Ragnarsson (1990) ศึกษาพบว่าผู้ที่มีความคาดหวังต่ำและมีภาวะวิตกกังวลจะคล้อยตามสิ่งชี้นำตามกระบวนการชักถาม ซึ่งตรงตามงานวิจัยของ Gudjonsson และ Hilton (1989) และสอดคล้องกับทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) ที่ว่าภาวะวิตกกังวลสามารถทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้นำตามกระบวนการชักถามได้เนื่องจากความรู้สึกวิตกกังวลนี้ทำให้ผู้ร่วมการทดลองล้มตระหนักไปว่าคำตอบสามารถเป็นแบบอื่นได้ เช่น ไม่รู้ ไม่มั่นใจ ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบตามคำถามชี้นำ Santtila, Ekholm และ Niemi (1999)

นอกจากนี้บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้โดยส่งอิทธิพลทางบวก แต่ไม่สามารถส่งอิทธิพลโดยรวมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถส่งอิทธิพลผ่านภาวะวิตกกังวลได้จริงแต่ยังไม่ใช่ตัวแปรต้นที่แท้จริง อาจจะเป็นหนึ่งในตัวแปรส่งผ่านอีกตัวหนึ่งจึงทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ในการส่งอิทธิพลทางตรงและนอกจากนี้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันยังพบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้นำจึงยิ่งทำให้ในการวิเคราะห์แบบถดถอยไม่พบความสัมพันธ์ในอิทธิพลทางตรง

แม้ว่าผลการวิเคราะห์จะขัดกับข้อตกลงเบื้องต้นของ Baron และ Kenny (1986) ที่ว่าตัวแปรต้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม แต่จากงานวิจัยทางสถิติของ Kenny และ Judd (2013) ที่อ้างว่าไม่จำเป็นที่ตัวแปรต้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามทุกครั้งไป ดังนั้นแล้วการที่บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ได้ส่งอิทธิพลทางบวกผ่านภาวะวิตกกังวลอันเนื่องมาจากเมื่อมีบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มากก็ยิ่งส่งผลให้เกิดภาวะวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้นและภาวะวิตกกังวลตรงนี้ได้ทำให้เกิดแรงกดดันทำให้คนพยายามจะหาคำตอบที่ถูกต้อง และมีความไม่แน่นอนจากการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีความจำสมบูรณ์ครบถ้วน Gudjonsson และ Clark (1989) รวมถึงการไม่ได้ตระหนักว่าสามารถเป็นคำตอบอื่นได้ จึงส่งผลให้คนเลือกตอบตามตัวเลือกที่มีในคำถามซึ่งนำ เกิดการคล้อยตามที่มากขึ้น

การคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2 (Yield 2)

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำครั้งที่ 2 รวมถึงอิทธิพลทางอ้อมผ่านภาวะวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Drake (2010) ที่ไม่พบอิทธิพลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 2 ซึ่งในงานวิจัยดังกล่าว Drake (2010) พบเพียงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์เกี่ยวกับชีวิตในทางลบเท่านั้น

ภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 2 พบว่า ภาวะวิตกกังวลไม่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 2 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gudjonsson และ Hilton (1989) และไม่สอดคล้องกับทฤษฎีของ Gudjonsson และ Clark (1986) ที่ว่าภาวะวิตกกังวลสามารถทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้นำตามกระบวนการชักถามได้โดยเฉพาะหลังได้รับการป้อนกลับ อาจเป็นเพราะว่าในงานวิจัยชิ้นนี้เมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดภาวะวิตกกังวลหลังจากที่ให้ผลป้อนกลับทางลบว่า “ยังทำผิดอยู่เยอะ ขอให้พยายามตอบให้ถูกต้องมากขึ้น” มีความเป็นไปได้ว่าผู้เข้าร่วมการทดลองใช้ความพยายามมากขึ้นในการระลึกเรื่องราวหรือคำตอบที่ถูกต้องมากขึ้น รวมไปถึงผู้เข้าร่วมการทดลองกล้าถามเกี่ยวกับตัวเลือกที่จะใช้ในการตอบคำถาม เช่น “สามารถตอบคำตอบอื่นนอกเหนือจากตัวเลือกได้หรือไม่?”

การเปลี่ยนคะแนน (Shift Score)

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามในการเปลี่ยนคำตอบ รวมถึงอิทธิพลทางอ้อมผ่านภาวะวิตกกังวล ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Drake (2010) ที่พบอิทธิพลของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการเปลี่ยนคำตอบของผู้เข้าร่วมวิจัย

ภาวะวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนคำตอบพบว่า พบว่าภาวะวิตกกังวลไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนคำตอบ เนื่องจาก เงื่อนไขในการเปลี่ยนคำตอบในบางครั้งไม่ถูกนับเป็นคะแนน และยังมีคำอธิบายอีกว่าหลังจากที่ผู้เข้าร่วมการทดลองได้รับผลป้อนกลับทางลบแต่สถานการณ์ดังกล่าวไม่มีความตึงเครียดเพียงพอที่จะทำให้เกิดภาวะวิตกกังวลขึ้นทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีการเปลี่ยนคะแนนตามผลป้อนกลับทางลบน้อย

การคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม (Total suggestibility)

บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้แนะโดยรวมได้ทั้งอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Gudjonsson (1983) ที่พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวม

เมื่อพิจารณาในทางสถิติแล้วอำนาจการทำนายทางอ้อมของบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ต่อการคล้อยตามครั้งที่มีขนาดน้อยมาก ส่วนทางตรงก็ไม่สามารถทำนายได้เลย และเมื่อพิจารณาที่การเปลี่ยนคะแนนจะพบว่าไม่สามารถทำนายได้เลย ซึ่งการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวมเกิดจากการคิดคะแนนการคล้อยตามครั้งทีหนึ่งและการเปลี่ยนคำตอบ จึงทำให้บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวมได้ รวมไปถึงจากที่ได้อ้างถึงสหสัมพันธ์เพียร์สันในครั้งแรกที่บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามสิ่งชี้แนะโดยรวมจึงทำให้เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบถดถอยไม่สามารถทำนายได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ และการคล้อยตามสิ่งชี้นำ
ในกระบวนการชักถาม โดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการคล้อยตาม
สิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

สมมติฐานที่ 2 ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

สมมติฐานที่ 3 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการคล้อยตามสิ่งชี้นำใน
กระบวนการชักถามโดยมีภาวะวิตกกังวลเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานที่ 4 บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวล

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรและสถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ไม่ใช่จิตตคณะจิตวิทยา โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มจาก
ผู้สมัครใจที่จะเข้าร่วมการทดลอง ที่อยู่ในบริเวณสถานที่ทดลองและนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา จิตวิทยา
ทั่วไป 3800101

โดยทำการทดลองโดยการให้ผู้เข้าร่วมการทดลองฟังคลิปเสียงจากนั้นให้ผู้เข้าร่วมการทดลองเล่า
ถึงสิ่งที่ตนเองได้ฟังไป ตามมาด้วยการให้ทำแบบวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ และแบบวัดภาวะวิตก
กังวล เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองทำแบบวัดเสร็จจึงให้เขาเล่าสิ่งที่เขาได้ฟังไปก่อนหน้านี้ซ้ำอีกครั้งจากนั้นจึง
ถามคำถามตามมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำตามกระบวนการชักถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (NEO PI-R)
2. มาตรฐานความวิตกกังวล
3. มาตรฐานการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมของผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะก่อนการทดลอง
2. ระยะทดลอง
3. ระยะหลังการทดลอง

ระยะก่อนการทดลอง

- ผู้วิจัยขออนุญาตใช้ห้อง 102 อาคารจุฬาพัฒน์ 4
- สุ่มผู้เข้าร่วมการทดลองที่สมัครใจที่นักเรียนรับประทานอาหารที่อาคารจุฬาพัฒน์ 9 และจากรายวิชาจิตวิทยาทั่วไป 3800101 จำนวนทั้งสิ้น 165 คน

ระยะทดลอง

- เชิญผู้เข้าร่วมงานวิจัยมาที่ห้องทดลอง (ห้อง 102)
- ให้ผู้เข้าร่วมงานวิจัยฟังคลิปเสียง จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมงานวิจัย ระลึกถึงเรื่องที่ได้ฟังไปทันที ตามด้วยการทำแบบวัด บุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ และแบบวัดภาวะวิตกกังวล
- ให้ผู้เข้าร่วมงานวิจัย ระลึกถึงเรื่องที่ได้ฟังตอนแรกที่ครั้งหนึ่ง ตามมาด้วยการถามคำถาม 20 ข้อ ตามแบบวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม
- ให้ผลป้อนกลับทางลบแก่ผู้เข้าร่วมงานวิจัยจากนั้นถามคำถามซ้ำอีกรอบ
- อธิบายงานวิจัยให้ผู้เข้าร่วมงานวิจัยฟังคร่าว ๆ พร้อมเปิดโอกาสให้ถามหากมีข้อสงสัย

ระยะหลังการทดลอง

- หลังจากเก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองมาเปรียบเทียบทางสถิติโดย การวิเคราะห์สถิติแบบถดถอย จากนั้นนำผลทางสถิติที่ได้มาสรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติแบบถดถอย ระหว่างตัวแปรทั้งสามตามสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 ได้ ($\beta = -.13, p = .15$) เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .13$)
2. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 2 ได้ ($\beta = -.03, p = .75$) และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 2 ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .04$)
3. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายเปลี่ยนคำตอบ ได้ ($\beta = -.05, p = .63$) เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการเปลี่ยนคำตอบผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .00$)
4. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวมได้ ($\beta = -.09, p = .57$) เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ค่าความเชื่อมั่น 95% พบว่าบุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์ไม่สามารถทำนายการคล้อยตามคำถามชี้นำโดยรวม ผ่านตัวแปรส่งผ่านภาวะวิตกกังวลได้ ($\beta = .08$)
5. บุคลิกภาพความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .55, p < .001$) และพบว่าภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามคำถามชี้นำครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .24, p < .05$)

6. ภาวะวิตกกังวลต่อการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 พบว่า ภาวะวิตกกังวลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 1 ($\beta = .24, p < .05$) แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามคำถามชี้้นำครั้งที่ 2 การเปลี่ยนแปลงคำตอบ และการคล้อยตามสิ่งชี้้นำโดยรวม

ปัญหาและข้อจำกัดที่พบในการทำวิจัย

1. ในการทำการวิจัยในครั้งนี้มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่นั่งรับประทานอาหารหรือนั่งพูดคุยกันที่อาคารจุฬาพัฒน์ 9 ซึ่งบางคนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองอาจจะมีสภาพไม่พร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจในการทำการทดลอง เช่น การขาดสมาธิ เป็นต้น ทำให้ผลการทดลองอาจคลาดเคลื่อนจากตัวแปรแทรกซ้อนดังกล่าวได้
2. ในการทำการทดลองกลุ่มตัวอย่างบางคนหยิบเครื่องมือสื่อสารมาใช้ในระหว่างทำการทดลองทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองอาจไม่มีความตั้งใจในการทำการทดลองอย่างเต็มที่
3. กลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยค่อนข้างกว้างกล่าวคือเป็นนิสิตหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปริญญาตรี ในทุกมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ แต่กลุ่มตัวอย่าง ของผู้วิจัยส่วนมากยังคงเป็นนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถระบุความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยได้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรให้เวลากับผู้เข้าร่วมการทดลองพร้อมเสียก่อนเพื่อให้ได้ผลที่มาจากตัวผู้เข้าร่วมการทดลองจริง ๆ
2. ควรระมัดระวังเรื่องเครื่องมือสื่อสารที่ผู้เข้าร่วมการทดลองนำเข้ามาด้วยโดยบอกให้เขางดใช้เครื่องมือสื่อสารระหว่างทำการทดลองหรือประณิประนอมโดยการขออนุญาตเก็บเครื่องมือสื่อสารของเขาไว้ก่อน
3. ควรจำกัดผู้เข้าร่วมงานวิจัยเท่า ๆ กัน เพื่อที่จะนำผลไปเปรียบเทียบกันได้ชัดเจนมากขึ้นและลดตัวแปรแทรกซ้อน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- สำนักข่าวอิสรา. (2556). “แพะ บาปบริสุทธิ์ กรณีศึกษา ที่ไม่ควรเกิดขึ้นซ้ำซาก” [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2558 จาก <http://www.isranews.org/2012/เรื่องเด่น/item/22880-1.html>
- ธัญธริกา บุญธรรม. (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ในชีวิตทางลบ เหตุการณ์ในชีวิตทางบวกและการปล่อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชกถามโดยมีการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิگانต์ โคตสา. (2557) ผลของท่าที่ผู้ชกถามและการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ถูกชกถามต่อการปล่อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชกถาม

ภาษาอังกฤษ

- Baron, Reuben M., & Kenny, David A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182. doi: 10.1037/0022-3514.51.6.1173
- Brandl, S. G., & Frank, J. (1994). Relationship between Evidence, Detective Effort, and the Disposition of Burglary and Robbery Investigations, *The Am. J. Police*, 13, 149.
- Drake, Kim E. (2010). Interrogative suggestibility: Life adversity, neuroticism, and compliance. *Personality and Individual Differences*, 48(4), 493-498. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2009.11.030>
- Drake, K. E. (2010). *The psychology of interrogative suggestibility* (Doctoral dissertation, University of Leicester).
- Engler, B. (1999). *Personality Theory, Fifth Edition and Internet Guide, Fifth Edition*: Houghton Mifflin Harcourt (HMH).
- Gudjonsson, G. H. (1983). Suggestibility, intelligence, memory recall and personality: an experimental study. *Br J Psychiatry*, 142, 35-37.
- Gudjonsson, G. H. (1988). Interrogative suggestibility: Its relationship with assertiveness, social-evaluative anxiety, state anxiety and method of coping. *British Journal of Clinical Psychology*, 27(2), 159-166. doi: 10.1111/j.2044-8260.1988.tb00764.x
- Gudjonsson, G. H. (2003). *The psychology of interrogations and confessions: A handbook*: John Wiley & Sons Ltd.
- Gudjonsson, Gisli H., & Clark, Noel K. (1986). Suggestibility in police interrogation: A social psychological model. *Social Behaviour*, 1(2), 83-104.
- Gudjonsson, Gisli H., & Hilton, Margaret. (1989). The effects of instructional manipulation on interrogative suggestibility. *Social Behaviour*, 4(3), 189-193.
- Hansdottir, Ingunn, Thorsteinsson, Haraldur S., Kristinsdottir, Helga, & Ragnarsson, Ragnar S. (1990). The effects of instructions and anxiety on interrogative suggestibility. *Personality and Individual Differences*, 11(1), 85-87. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/0191-8869\(90\)90172-N](http://dx.doi.org/10.1016/0191-8869(90)90172-N)

- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. Guilford Press.
- Jorm, Anthony F, Christensen, Helen, Henderson, A Scott, Jacomb, Patricia A, Korten, Ailsa E, & Rodgers, Bryan. (2000). Predicting anxiety and depression from personality: Is there a synergistic effect of neuroticism and extraversion? *Journal of abnormal psychology*, 109(1), 145.
- Kenny, David A., & Judd, Charles M. (2013). Power Anomalies in Testing Mediation. *Psychological Science*. doi: 10.1177/0956797613502676
- Polczyk, Romuald. (2005). Interrogative suggestibility: cross-cultural stability of psychometric and correlational properties of the Gudjonsson Suggestibility Scales. *Personality and Individual Differences*, 38(1), 177-186. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2004.03.018>
- Santtila, Pekka, Ekholm, Magnus, & Niemi, Pekka. (1999). The effects of alcohol on interrogative suggestibility: The role of State-Anxiety and mood states as mediating factors. *Legal and Criminological Psychology*, 4(1), 1-13. doi: 10.1348/135532599167707
- Smeets, T., Leppink, J., Jelicic, M., & Merckelbach, H. (2009). Shortened versions of the Gudjonsson Suggestibility Scale meet the standards. *Legal and Criminological Psychology*, 14(1), 149-155. doi: 10.1348/135532507X190207
- Spielberger, C.D., Barratt, E.S., & University, Florida State. (1972). *Anxiety: Current Trends in Theory and Research*: Academic Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ

ลักษณะต่อไปนี้ตรงกับตัวท่านมากน้อยเพียงใดให้วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด โดยตอบลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ข้อความ
1	รู้สึกหดหู่บ่อย ๆ
2	ทำทุกอย่างตามแผนที่ตนเองวางไว้
3	ไม่ค่อยเข้าใจความคิดเชิงนามธรรม
4	สามารถบรรยายถึงสิ่งต่าง ๆ ให้สวยงามสดงงามได้
5	สงสัยเจตนาที่ซ่อนเร้นของผู้อื่น
6	แทบไม่เคยรู้สึกหดหู่
7	ไม่ค่อยใส่ใจกับงานที่ทำอยู่
8	มีทักษะในการจัดการกับผู้คนรอบ ๆ ตัว
9	เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
10	วิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นจนไม่มีชิ้นดี
11	ต้องถูกกระตุ้นจึงจะลงมือทำงาน
12	สบประมาทผู้อื่น
13	ลำบากใจเวลาที่ต้องเข้าหาผู้อื่น
14	ปล่อยให้งานไม่เสร็จ
15	นำการสนทนาไปสู่ระดับที่ลึกซึ้งขึ้น
16	ปฏิบัติต่อทุกคนเท่าเทียมกัน
17	ไม่ชอบตนเอง
18	เมื่อริเริ่มสิ่งใดก็ทำจนสำเร็จ
19	แทบไม่ค่อยมองหาความหมายที่ลึกซึ้งขึ้นของสิ่งต่าง ๆ
20	รู้สึกผ่อนคลายเกือบตลอดเวลา

ภาคผนวก ข

กระดาษคำตอบแบบวัดบุคลิก 5 องค์ประกอบ

กระดาษคำตอบวัดบุคลิกภาพ

1. ชื่อ-นามสกุล..... 2. รหัสประจำตัวนิสิต
.....
3. เพศ ()ชาย ()หญิง 4. อายุ.....ปี
5. ชั้นปีที่ ()1 ()2 ()3 ()4 ()5 ()6 ()อื่น ๆ โปรดระบุ.....
6. คณะ..... 7. สาขาวิชา..... 8. วันที่
.....

ข้อที่	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยและเห็นด้วย พอ ๆ กัน	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	1	2	3	4	5
1	1	2	3	4	5
2	1	2	3	4	5
3	1	2	3	4	5
4	1	2	3	4	5
5	1	2	3	4	5
6	1	2	3	4	5
7	1	2	3	4	5
8	1	2	3	4	5
9	1	2	3	4	5
10	1	2	3	4	5
11	1	2	3	4	5
12	1	2	3	4	5
13	1	2	3	4	5
14	1	2	3	4	5
15	1	2	3	4	5

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามภาวะวิตกกังวล

คำแนะนำในการตอบคำถามข้อ 1 – 20

ข้อความข้างล่างต่อไปนี้เป็นข้อความที่ท่านจะใช้บรรยายเกี่ยวกับตัวท่านเอง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อและทำเครื่องหมายกากบาทที่ตัวเลข ซึ่งอยู่ทางด้านขวาของข้อความ ซึ่งท่านพิจารณาว่าตรงกับความรู้สึกของท่านในขณะนี้ ข้อความต่อไปไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดังนั้นโปรดอย่าใช้เวลาในการพิจารณาคำตอบข้อหนึ่งข้อใดนานเกินควร แต่จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าบรรยายความรู้สึกของท่านในขณะนี้ชัดเจนที่สุด เพราะคำตอบที่ได้จากท่านจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านและในการศึกษาต่อไป

	ไม่เลย	มีบ้าง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1. ข้าพเจ้ารู้สึกสงบ	1	2	3	4
2. ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นคง - ปลอดภัย	1	2	3	4
3. ข้าพเจ้าเป็นคนเครียด	1	2	3	4
4. ข้าพเจ้ารู้สึกเกร็งและเครียด	1	2	3	4
5. ข้าพเจ้ารู้สึกสบาย ๆ	1	2	3	4

ภาคผนวก ง

มาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม

ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชักถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Gudjonsson (1997) โดย ธนัษพร วุฒิพงษ์ และศศิกันต์ โคตสา (2557) ข้อคำถามมีดังต่อไปนี้

ข้อคำถามในมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำจำนวน 20 ข้อ

1. คุณสามีภรรยาเชื่อว่ามีสมพรและศักดิ์โชหรือไม่? (NL)*
2. คุณสามีภรรยาเลี้ยงสุนัขหรือเลี้ยงแมว? (L)*
3. จักรยานของเด็กผู้ชายได้รับความเสียหายเมื่อล้มลงบนพื้นดินใช่หรือไม่? (L)

หมายเหตุ: มาตรวัดมีทั้งหมด 20 ข้อ ท่านที่สนใจนำมาตรนี้ไปใช้ในงานวิจัย สามารถติดต่อมาที่ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงผลตัวแปรทำนาย

ผลการวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรทำนายคือ ตัวแปรประชากรศาสตร์ (N= 165)

Model	<i>b</i>	<i>Std.error</i>	<i>t</i>	<i>Sig</i>
Gender	-.141	.534	-.265	.692
Age	.039	.198	.198	.844
NE	-.063	.044	-.1.443	.151
SA	.106	.041	2.564	.011*

หมายเหตุ ตัวแปรเกณฑ์คือคะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 1 , * $p < .05$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรทำนายคือ ตัวแปรประชากรศาสตร์ (N= 165)

Model	<i>b</i>	<i>Std.error</i>	<i>t</i>	<i>Sig</i>
Gender	.177	.640	.276	.783
Age	.100	.237	.420	.675
NE	.015	.052	.285	.776
SA	.045	.049	.914	.362

หมายเหตุ ตัวแปรเกณฑ์คือคะแนนการคล้อยตามครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรทำนายคือ ตัวแปรประชากรศาสตร์ (N= 165)

Model	<i>b</i>	<i>Std.error</i>	<i>t</i>	<i>Sig</i>
Gender	-.080	.550	-.145	.885
Age	.028	.204	.140	.889
NE	.022	.045	.485	.629
SA	-.002	.042	-.036	.971

หมายเหตุ ตัวแปรเกณฑ์คือคะแนนการเปลี่ยนคำตอบ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรทำนายคือ ตัวแปรประชากรศาสตร์ (N= 165)

Model	<i>b</i>	<i>Std.error</i>	<i>t</i>	<i>Sig</i>
Gender	-.331	.905	-.366	.715
Age	.036	.335	.109	.914
NE	-.041	.074	-.556	.579
SA	.108	.070	1.544	.125

หมายเหตุ ตัวแปรเกณฑ์คือคะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำโดยรวม